

Enkoprezis herhangi bir organik bozukluğa bağlı olmaksızın 4 yaş ve üzeri yaşta olan bir kimsenin en az 3-4 ay süreyle ayda en az bir kez kakasını kaçırmasıdır. Kaka kaçırma bireyin sosyokültürel ortamına uygun olmayan yerlerde yineleyen şekilde istemli veya istemsiz bir şekilde olmaktadır.

Kaka kaçırması bebeklikten beri devam edebilir. Bu durum yeterli tuvalet eğitimi verilmemesine veya eğitime yanıt alınamaması sonucu olabilir.

Bağırsak kontrolü kazanıldıktan bir müddet sonra kaka kaçırmanın tekrar başlaması şeklinde olabilir. Bu durum ruhsal sorunlara bağlı olarak ortaya çıkar.

Fizyolojik bağırsak kontrolü olmasına rağmen kasıtlı olarak dışkının uygunsuz yerlere bırakılması sözkonusudur. Buradada dışkıyı uzun süre tutma sonucu kaçırma veya uygunsuz yerlere bırakma vardır.

Bazen altını ıslatmakla birlikte olabilir. Ancak genellikle ıslatmadan daha ağır bir ruhsal sorunun olduğunu gösterir. Erkek çocuklarda kızlara göre iki üç kat daha fazla görülür. 7-8 yaşlarındaki çocuklarda görülme sıklığı % 1,5 kadardır.

Altını ıslatma genellikle gece görülürken, kaka kaçırma günün herhangi bir saatinde görülebilir. Enkoprezis de sosyal sınıf farkı görülmez. Her sosyal sınıfta görülebilir. Bebeklikten beri hiç kesilmeden kaka kaçıran çocukların daha alt sosyal sınıflardan geldiklerini gösteren araştırmalar vardır. Bazı çocuklarda bağırsak işlevlerinde

yapısal etkenler, kronik kabızlık gibi nedenler bulunabilsede

neden çoğunlukla ruhsal nedenlerdir. Birçok çocukta psikojenik etkenler sözkonusudur. Hemen tüm çocuklarda duygusal bozukluk belirtileri görülmektedir. Bu çocuklarda inatçılık, içe kapanma, babaları daha çok tutma, okul korkusu,

beslenme sorunları daha sık görülmektedir. Ana baba çocuk ilişkileri, tuvalet eğitimi konusundaki beklentileri bir arda değerlendirmek gerekir. Bu durum karşı olma karşı gelme bozukluğu, davranım bozukluğu veya anal

tatmin ile ilişkili olabilir.

Kaka kaçıran çocuklar genellikle utanma hissederler. Sıkıntı veren yerlerden (okul, gezi vb.) yerlerde bulunmak istemezler. Bu nedenle özgüvenleri azalır, arkadaşları tarafından dışlanabilirler. Anne babaları tarafından cezalandırılabilirler, reddedilebilirler buda bozukluğun artmasına neden olur.

Tedavi nedene yöneliktir. Yeterli tuvalet eğitimi verilmemişse bu sağlanır. Organik bir neden varsa bu sorun giderilir. Neden çoğunlukla ruhsal sorunlar olduğundan, ruhsal sorunlar araştırılarak buna yönelik terapiler yapılır.

Doç.Dr.Mazlum ÇÖPÜR